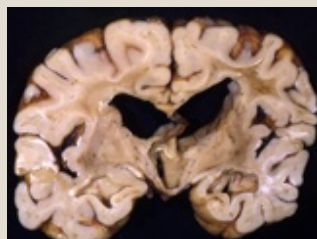

Traumatické mozkové krvácení v dětském věku

specifika v diagnostice a operačním řešení

ŠTEFAN REGULI, RADIM LIPINA
NEUROCHIRURGICKÁ KLINIKA FN OSTRAVA
LÉKAŘSKÁ FAKULTA OSTRAVSKÉ UNIVERZITY

Urgentní stavy u dětí

- ohrožující život či zdraví pacienta
- vyžadující urgentní neurochirurgickou intervenci
- operace ve službě, v noci

Faktory určující specifičnost KCP u dětí do 2 let věku

Nezralost nervového systému

- probíhající myelinizace
- proliferace gliových buněk
- integrace hematoencefalické bariéry

Fyzikální vlastnosti Ibi

- tenší a pružnější kalva
- nesrostlé lebeční švy
- hladší reliéf baze lební

Poranění hlavy u dětí

- patří k nejzávažnějším akutním stavům v dětské neurochirurgii
- je nejčastější příčinou úmrtí u dětí starších 1 roku
- specifika
  - porodní trauma
  - syndrom týraného dítěte
  - shaken baby syndrome
  - rostoucí zlomenina lebky
  - ping-pong zlomenina
  - extracerebrální hematomy

Kraniotraumata

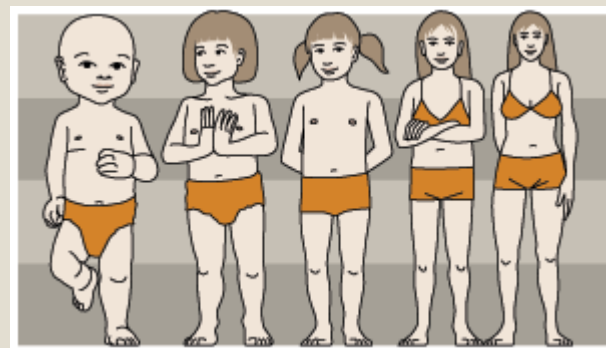
- dopravní nehody – cca 1/3 kraniotraumat v dětském věku

- chodci
- spolujezdci

- pády

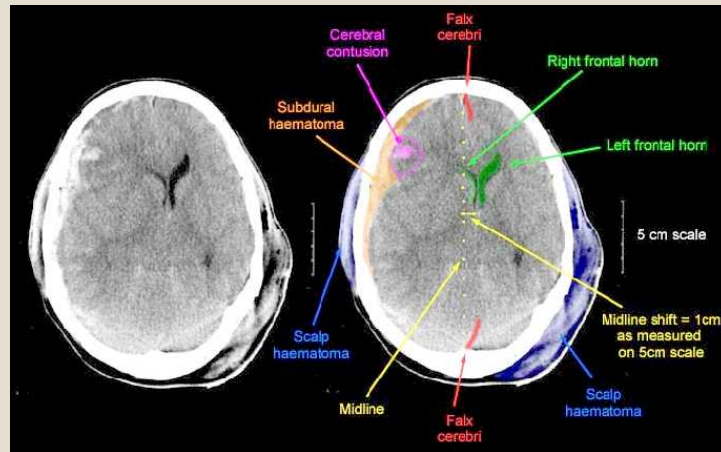
- nejčastější ve věku do 4 let
- poměr hlava/tělo

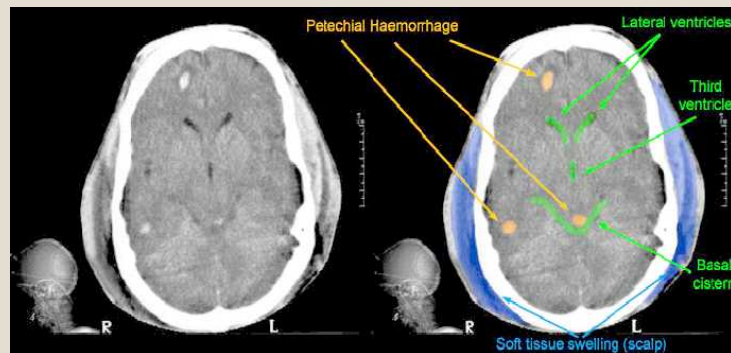
Dělení kraniotraumat

- fokální léze

- difusní poškození

Kraniotrauma

- **primární poranění**
  - nevratné, vzniká v momentě inzultu
  - poranění mozku a jeho obalů
  - mechanismus coup a contre coup
- **sekundární poranění**
  - soubor systémových a lokálních dějů, které následují po primárním inzultu
  - volné radikály, excitační amíny, mikrohemoragie, dezintegrace axonů

Prognózování:

Věk

věk (roky)	Glasgow Outcome Scale	
	1 ≈ smrt	5 ≈ dobré zotavení
1 - 4	17%	17%
5 - 9	22%	61%
10 - 14	20%	40%
15 - 19	25%	40%
20 - 40	35%	33%
41 - 60	55%	15%
61 - 80	80%	5%

Poranění skalpu

Nutná pečlivá hemostáza pro zvýšené riziko hemoragického šoku

Pacient o hmotnosti 5kg -
400ml krevního objemu
Ztráta 100ml krve = 25%
krevního objemu !
Hypovolemický šok

Subgaleální hematom

Zlomeniny kalvy

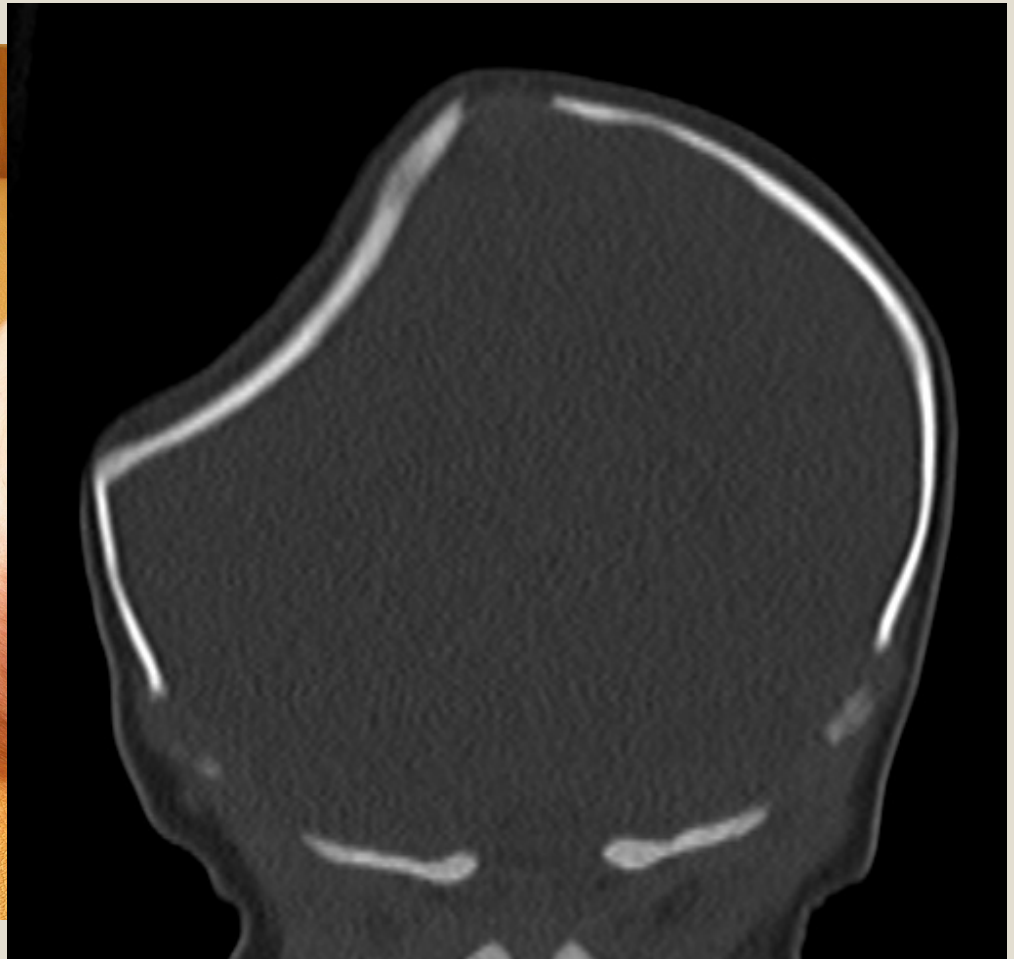

Dělení:

- otevřené
- zavřené
- fr. base lební
- lineární
- tříštivé

Typické pro dětský věk

- growing fracture
- ping-pong

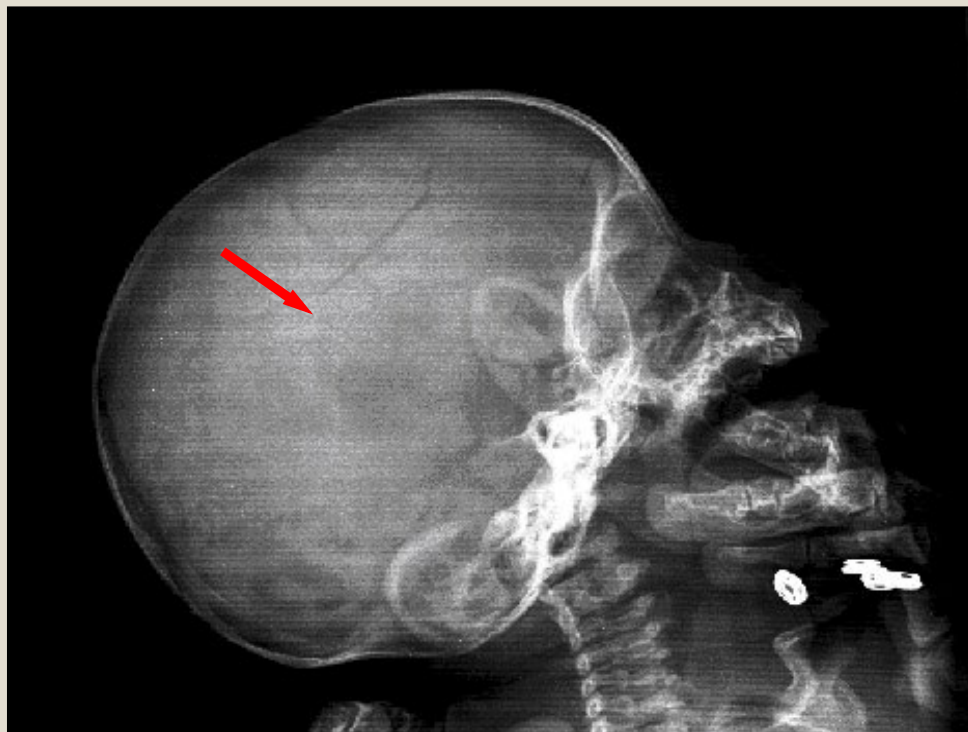

Fraktura kalvy

Lineární fraktury

- nejčastější typ fraktury
- konzervativní léčba (observace za hospitalizace po dobu 5 dní)
- k vyloučení závažné nitrolební komplikace doplnění sonografie mozku přes velkou fontanelu

Fraktury kalvy

Rostoucí fraktura (leptomeningeální cysta)

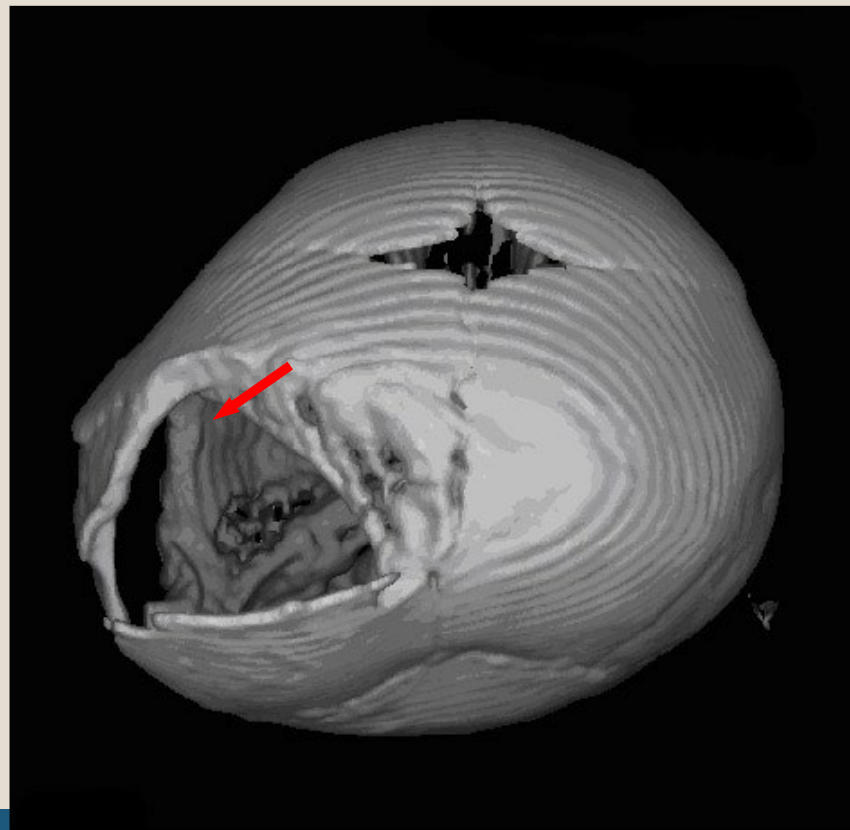
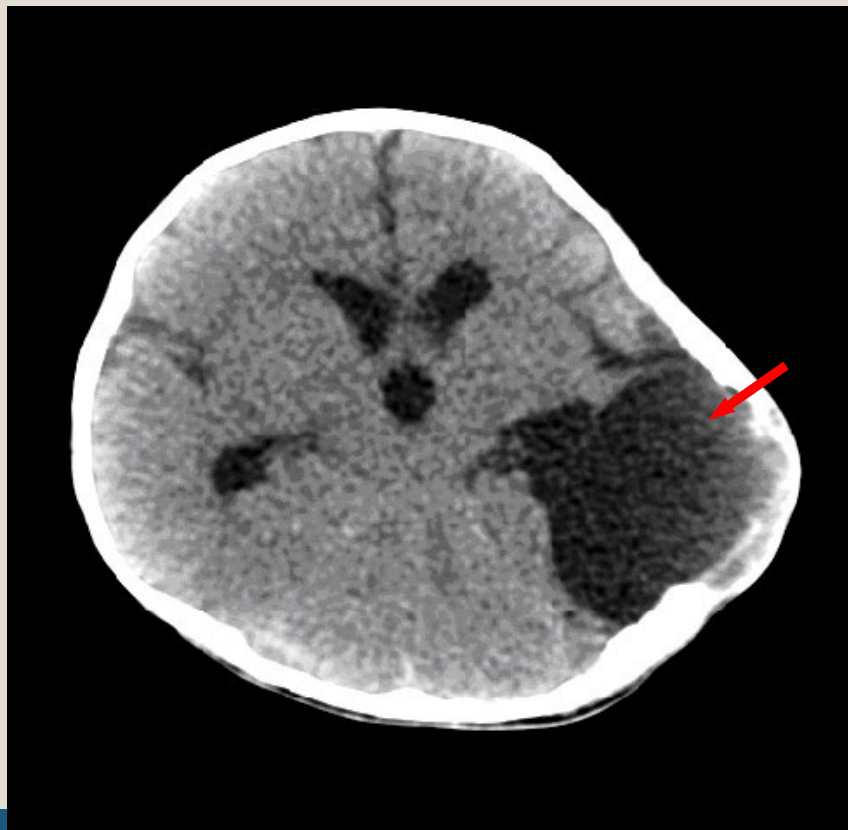
- vyskytuje se vzácně (méně než 1%), převážně v parietální lokalizaci
- s frakturou kalvy dochází k ruptuře tvrdé pleny mozkové a vyklenování měkké pleny mozkové
- vzniká leptomeningeální cysta vyplněná likvorem a postupná dilatace okrajů fisury.

Fraktury kalvy

Rostoucí fraktura v CT a 3D CT zobrazení

Fraktury kalvy

Operační léčba rostoucí fraktury

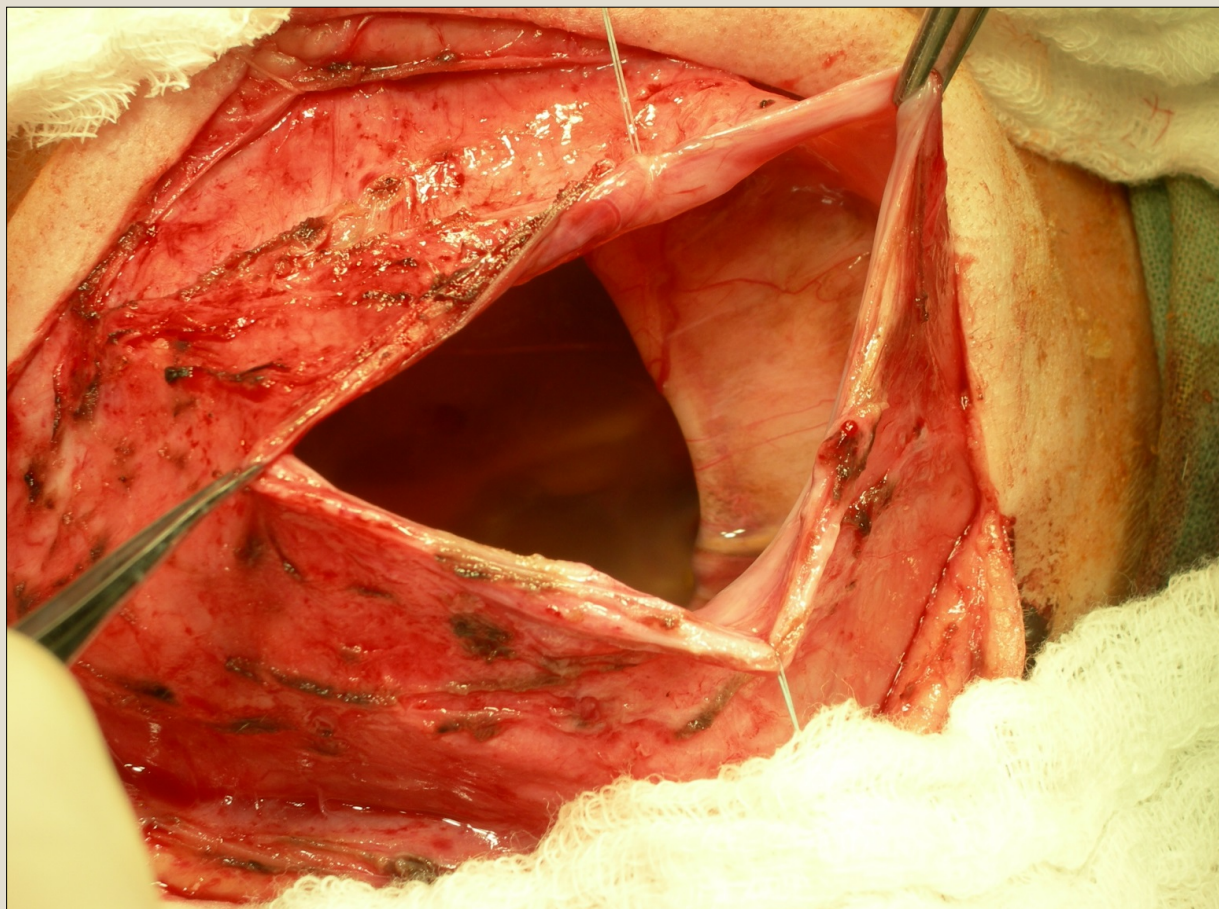

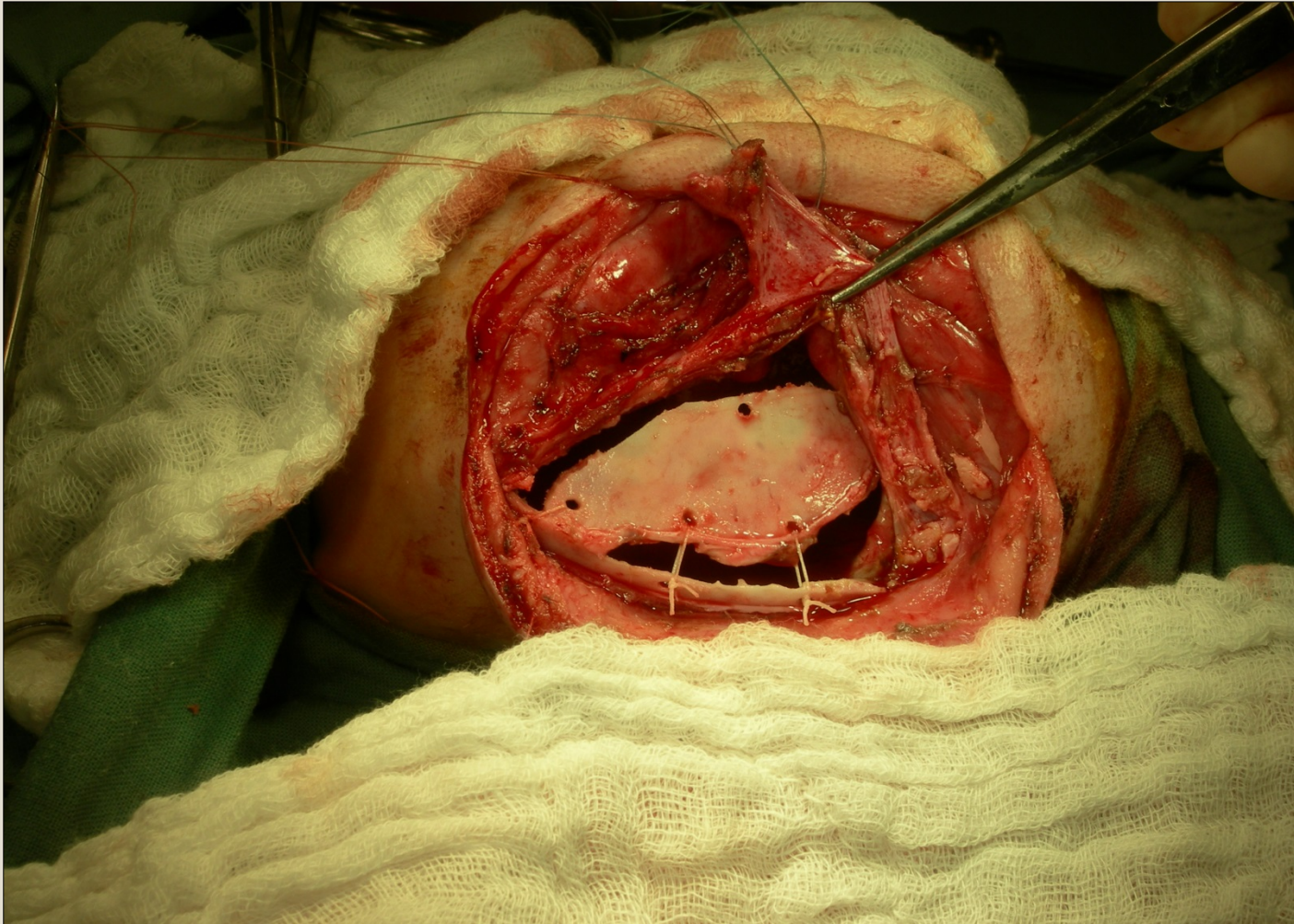
Fraktury kalvy

Operační léčba rostoucí fraktury

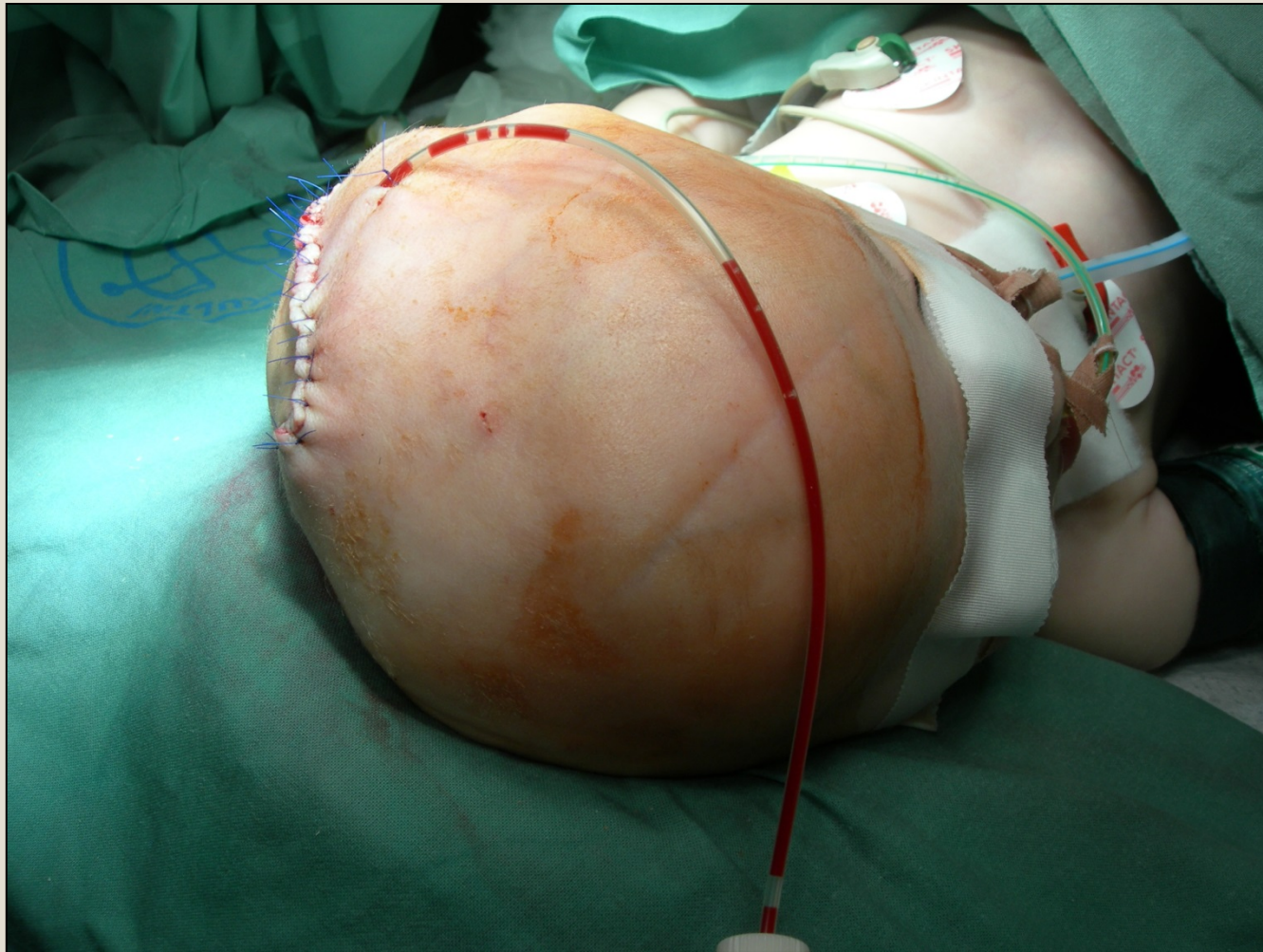

Operační léčba rostoucí fraktury

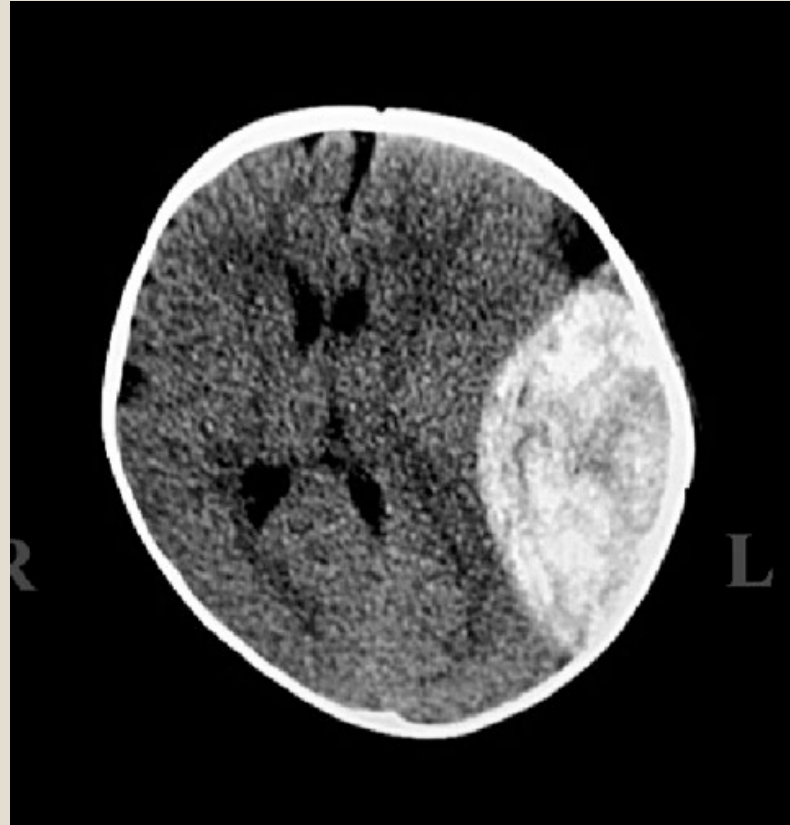
Operační léčba rostoucí fraktury

Epidurální hematom

- zdroj:
  - a. meningica media
  - krvácení z fr. kosti
- lucidní interval
- perakutní průběh

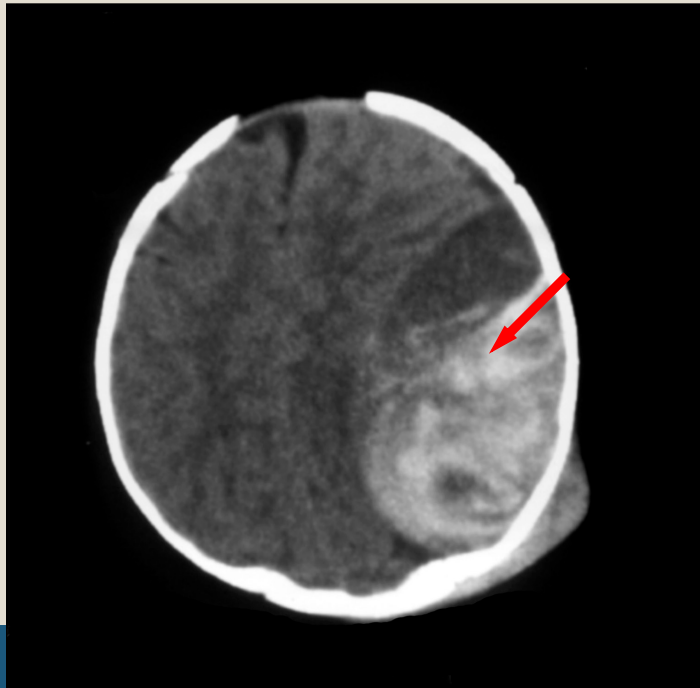
Epidurální hematom

Krevní výron v epidurálním prostoru (mezi lebeční kostí a tvrdou plenou mozkovou)

RTG nález fisury kalvy představuje zvýšené riziko vzniku epidurálního hematomu, nepřítomnost fisury kalvy však nevylučuje rozvoj epidurálního hematomu

U novorozenců a kojenců s neuzavřenými švy lebními se objevují symptomy způsobené zvýšeným nitrolebním objemem až později

Epidurální hematom

Infratentoriální epidurální hematom

Epidurální hematomy nad zadní jámou se vyskytují častěji než u dospělých

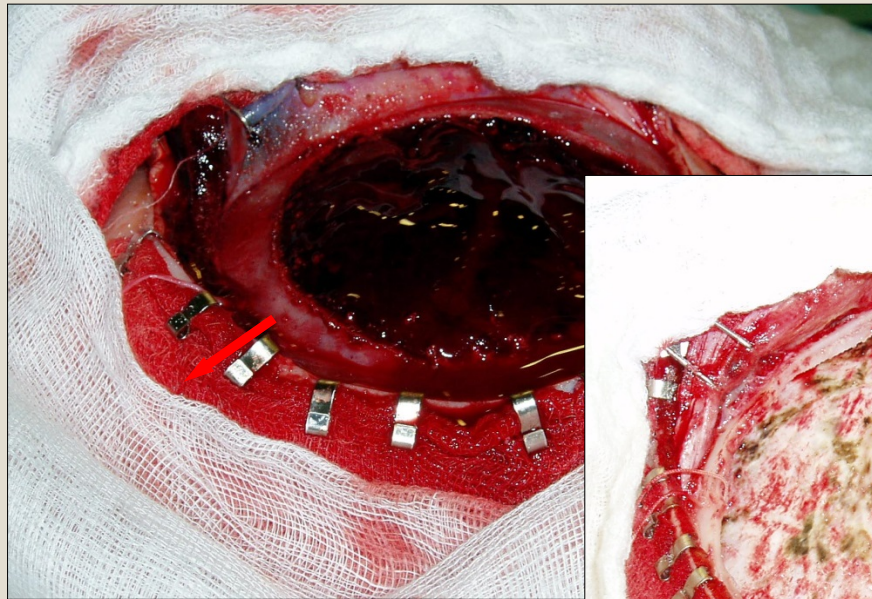
Příznaky: opakované zvracení, hrozí náhlá deteriorace stavu vědomí

Epidurální hematom

Expanzivně se chovající epidurální hematomy operujeme akutně

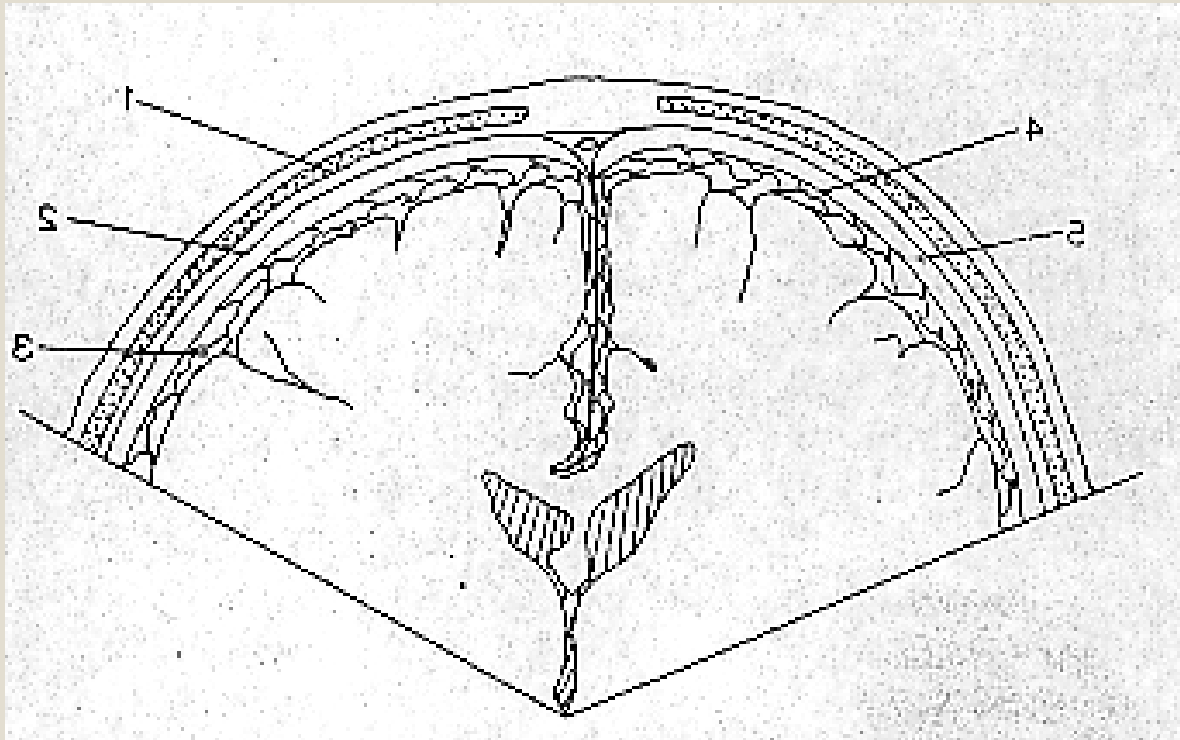
Subdurální hematom

- zdroj:
  - přemostující žíly
  - kortikální tepny
- často ve spojitosti s kontusí

Extraaxiální kolekce

subdurálně X subarachnoidálně lokalizované

Benigní rozšíření subarachnoidálních prostor

Akutní subdurální krvácení

- Děti do 2 let - banální trauma
- Obsahem je krev smíšená s likvorem
- 75 % lokalizováno oboustranně

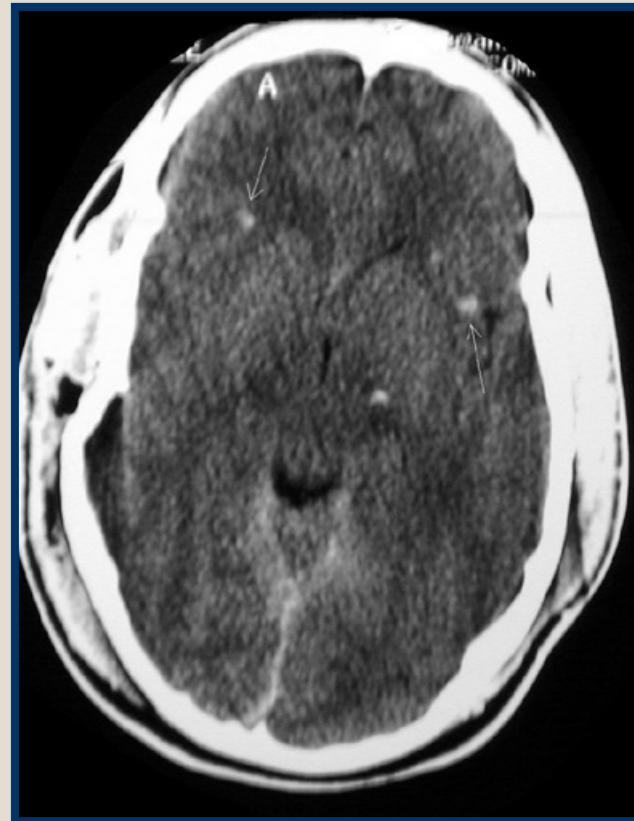

Difusní Axonální Poranění

petechie

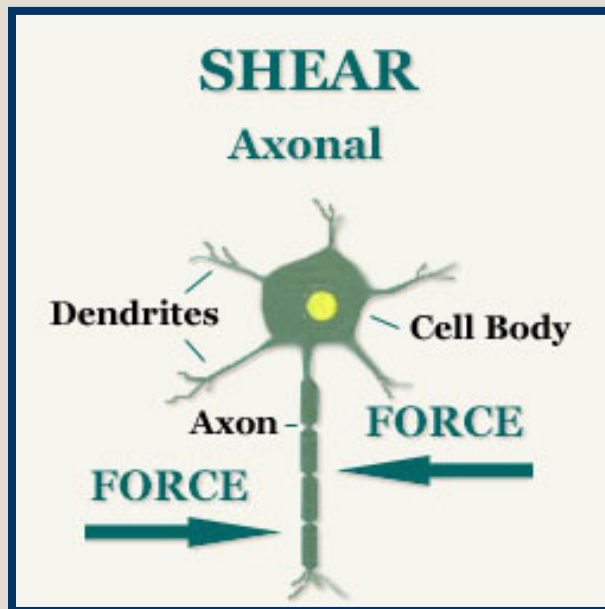
roztržení drobných cévek -
- detekovatelná nepřímá
známka DAP

Patofyziologie DAP

primární axotomie = primární insult
nezvratný
v okamžiku
úrazu
(původní představa)

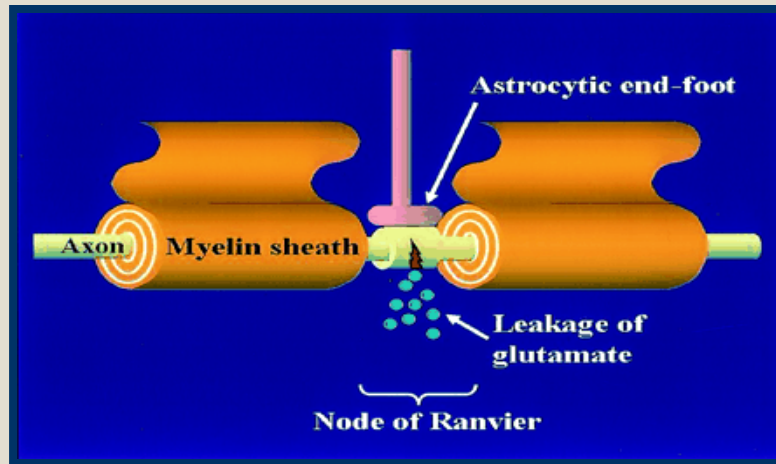

Patofyziologie DAP

sekundární axotomie = sekundární insult

vyvíjí se v průběhu hodin až dnů -
- možnost terapeutického ovlivnění

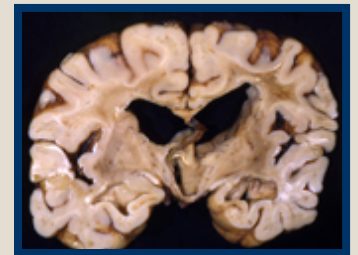

Klinická závažnost DAP

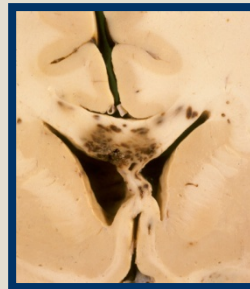

odhad dle rozsahu postižení (Adams)

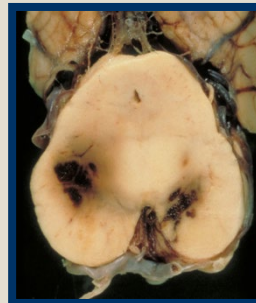
1. mozkové laloky, mozeček, caps. interna

2. + corpus callosum

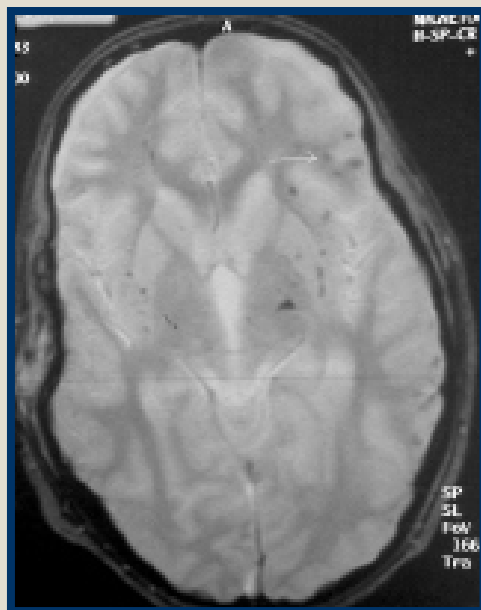
3. + mozkový kmen

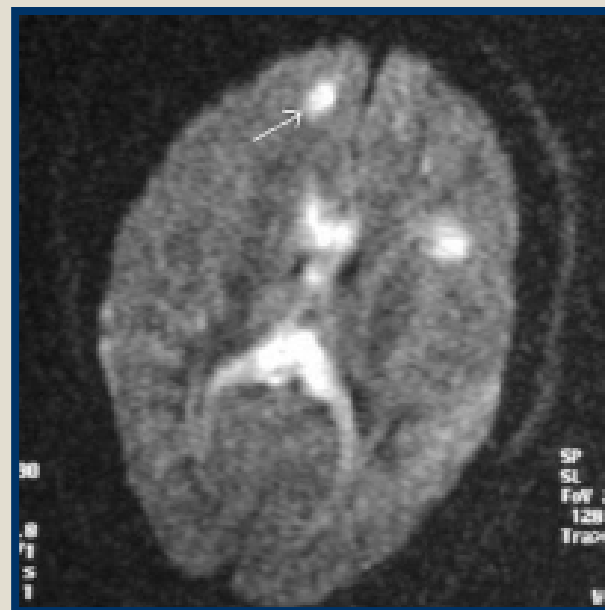
Zobrazovací metody

MRI

gradiend echo

FLAIR

Kazuistika: chlapec 4r.

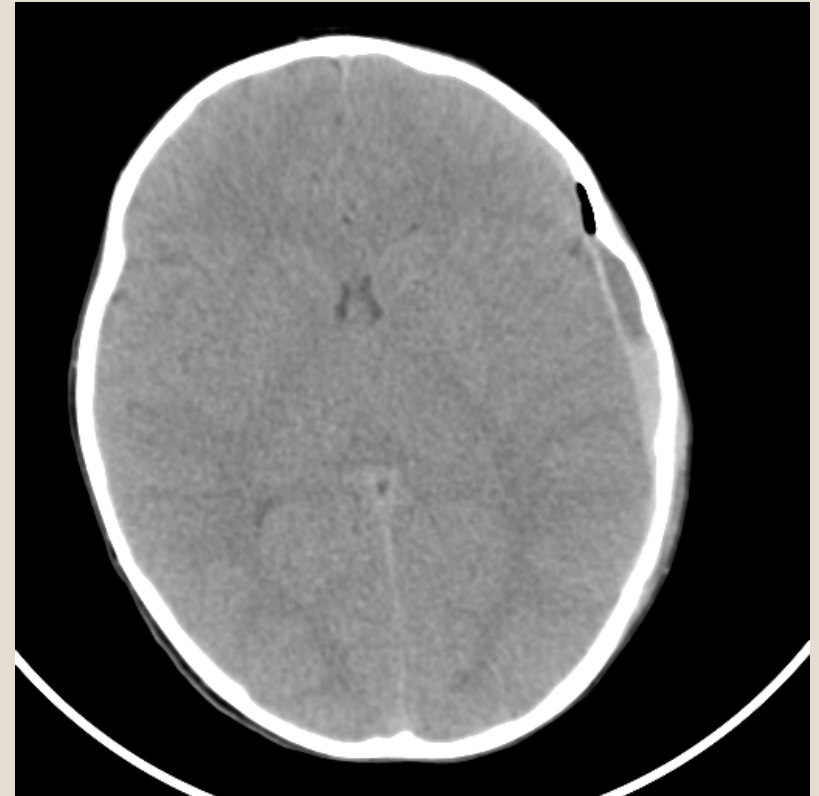

- úraz při sáňkování, náraz hlavou do klády
- cca 1 min. bezvědomí
- při vyšetření na Urgentním příjmu neklid, susp. afázie, centrální pravostranná hemiparesa

Kazuistika

- extracerebrální hematom vlevo
- korelace s klinikou ?
(pravostranná hemiparesa, fatická porucha)

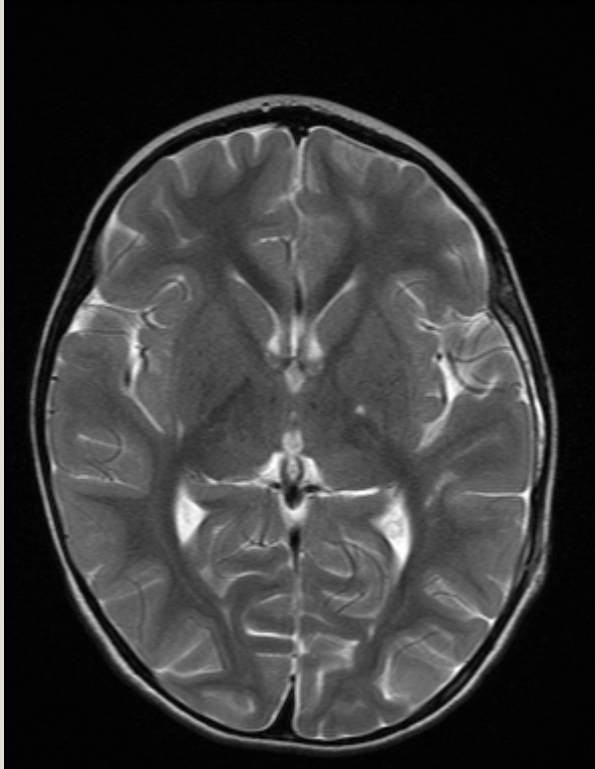

Kazuistika

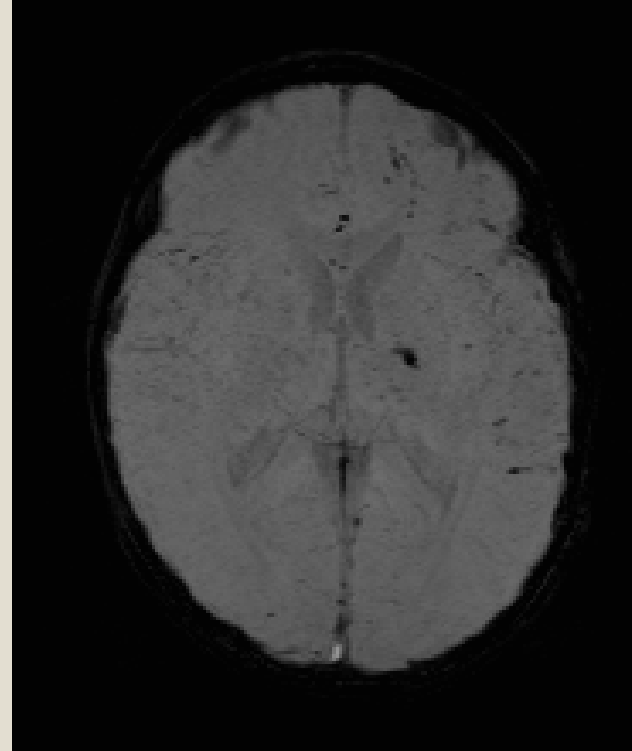

- vzhledem k přetrvávání klin.obrazu i CT nálezu provedena 30h od úrazu oper. revize
- nález nevelkého **EDH** nevysvětlujícího kliniku
- po operaci přetrvává kvalitativní porucha vědomí i pravostranná lateralizace

Kazuistika

T2

SWI

Kazuistika

- MRI podává vysvětlení klin. obrazu – **DAP** FT sin
- postupně zlepšování stavu, parciální regrese lateralizace, vertikalizace, postupný ústup fatické poruchy
- dimise 25 den po úrazu

Kazuistika 2

- 3týdenní dítě, plakající v kočárku bez dozoru
- odneseno fenou československého vlčáka k ostatním mláďatům...

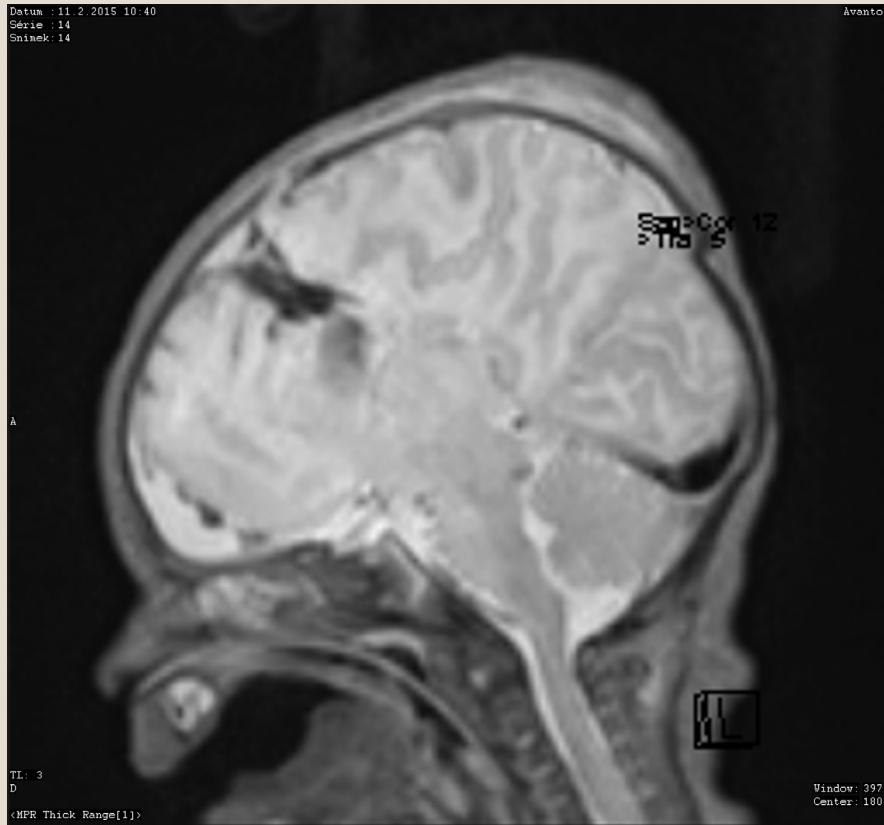
Kazuistika 2

- 3týdenní dítě, plakající v kočárku bez dozoru
- odneseno fenou československého vlčáka k ostatním mládřatům...
- pouze malá odřenina frontálně vpravo
- 3denní putování po chirurgických odděleních pro sekreci z rány...

Kazuistika 2

Kazuistika 2

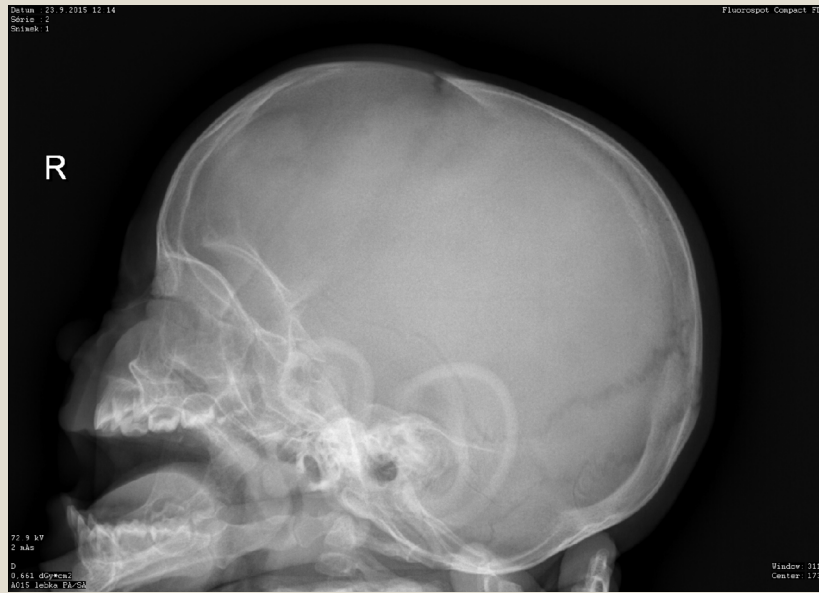

- akutní výkon - parciální odsátí hematomu, plastika dury náhradou

Kazuistika 2

- akutní výkon - parciální odsátí hematomu, plastika dury náhradou
- kontrola za 7 měsíců

Kazuistika 2

➤ akutní výkon - parciální odsátí hematomu,
plastika dury náhradou

➤ kontrola za 7 měsíců

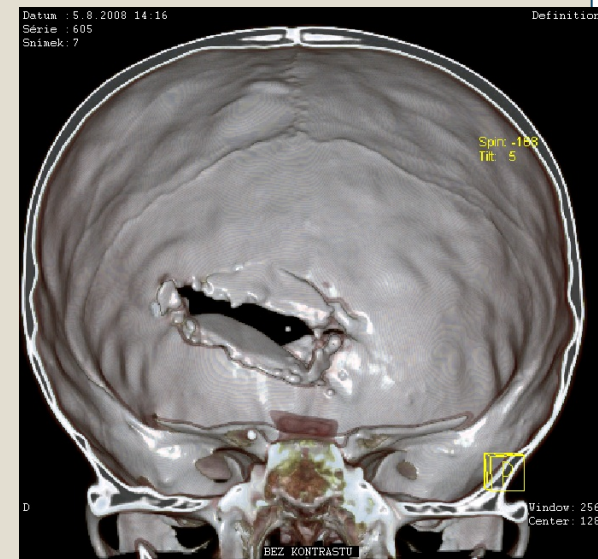
za 27 měsíců

Závěr

- závažná poranění
- vždy transport do centra dětské traumatologie
- plasticita dětského mozku
- časná intenzivní komplexní rehabilitace

Děkuji za pozornost